

Dagtilbud og skole med **FÆLLES FOKUS**

på den gode overgang og på bæredygtighed

Det er vigtigt at mødes

12 % af alle børn synes, at overgangen fra børnehave til skole er svær – det er ca. 2 børn pr. klasse. Derfor giver det mening, at bestyrelserne fra dagtilbud og skole har fælles møder. Der er også et stærkt fokus fra politisk side på mere videndeling, kendskab og systematik, når det drejer sig om vores børn.

En skole modtager i gennemsnit børn fra ca. 6 forskellige dagtilbud, så der er ikke plads til et lige tæt samarbejde med alle. Men lokalområdet er et godt sted at starte.

Den 23. januar var det første møde, hvor Møllevang Dagtilbud og Møllevangskolen satte hinanden stævne, og det vil de fremover gøre en gang om året.

Et godt samarbejde

Møllevang Dagtilbud og Møllevangskolen har allerede et godt samarbejde. Lederne kender hinanden fra møder – men også fra hverdagen, for dagtilbuddet har kontor på Møllevangskolen, så mange ting kan ordnes hurtigt, når man alligevel står og venter på papirerne fra kopimaskinen.

Eksempler på samarbejdet er, at dialoghjulet (et redskab der giver et billede af et barns kompetencer inden for de seks læreplanstemaer) overleveres til Møllevangskolen. Den viden bruger skolen til at tage godt imod barnet og arbejde videre med barnet ud fra det sted, hvor barnet er.

Thomas er skoleleder og tager på rundtur for at besøge alle afdelinger og præsentere sig selv og skolen for alle medarbejdere. Det er en god mulighed for dialog og videndeling.

Miniskolen er også et andet eksempel på det gode samarbejde. I 6 år har Møllevangskolen inviteret børn og forældre, så alle kan lære hinanden at kende inden starten i 0. kl. Det giver også forældrene mulighed for at lære skolens medarbejdere og ledelse at kende. Miniskolen er for alle – også dem som skal starte i andre skoler, for børnene lærer om, hvad det vil sige at gå i skole.

Eva og Thomas

Læs mere om dem i artiklen i Tråden nr. 7 ([tryk på link her](#))

Bæredygtighed – det taler vi også om

I 2019 efter sommerferien talte Eva, der er dagtilbudsleder, og Thomas om bæredygtighed – et emne som er drøftet i de to bestyrelser. Emnet er meget oppe i tiden. Men det handler også om dannelse og give gode værdier med – helt fra vuggestue. Hvordan kan man lære børn om bæredygtighed? Hvordan kan vi være med til at passe bedre på lokalområdet?

Tematikken skal ned i børnehøjde – ikke være for stort eller bruges til at jage en skræk i livet på børnene, men noget som kan være den røde tråd og genkendeligt i vores område – når man er 2 eller 14 år.

Møllevang Dagtilbud

Ca. 600 børn leger og lærer hver dag i vuggestuerne og børnehaverne i ni afdelinger, der ligger spredt over et område. Afdelingerne strækker sig fra Ringgaden/Silkeborgvej, Botanisk Have til Frydenlund, og Eva blev ansat som dagtilbudsleder juni 2018.

Dagtilbuddet bakker op om, at lokalområdets børn går i den lokale skole, og overgangen til skole er et emne, der ofte tages op i bestyrelsen.

Der arbejdes i dagtilbuddet med den eksemplariske udvikling af børnenes kompetencer – f.eks. at kunne begå sig i trafikken og andet der gør dem robuste og være selvhjulpne generelt – så børnene får en god start uanset valg af skole.

Møllevangskolen

Ca. 450 elever går her. "Et godt sted at lære – et godt sted at være" er skolens motto, der gælder både for børn og medarbejdere.

Thomas blev skoleleder i begyndelsen af 2019, og han vil gerne, at forældre tænker på Møllevangskolen som det naturlige valg til deres børn.

Lige nu vælges skolen af ca. en tredjedel af områdets forældre. Dette tal arbejder han på at øge, og der er på skolen også fysisk plads til at tage imod flere elever.

Inspirationsforedrag

De 17 verdensmål fra FN er ved at være kendt af de fleste. Men hvordan tager man de lidt højtravende ord og begreber og sætter den ind i børns hverdag? Kan noget så stort som verdensmål blive forståeligt og konkret i en lokalkontekst?

Astrid Bernhard er pædagogisk leder på Strandskolen fortalte begejstret om, hvordan børn og voksne kan være med til at gøre en positiv forskel – både på skolen, i lokalområdet og ude i den store verden. Det kan faktisk godt lade sig gøre.

Elever og forældre har ivrigt kastet sig over mulighederne, da **Strandskolen blev den første verdensmålsfolkeskole i Aarhus Kommune**. Medarbejderne er også med på vognen, og alle får den ene idé efter den anden. Det sværeste er at begrænse sig.

Hvad gør man?

Hele skolen samledes fire dage i uge 41 i 2018. Hver klasse valgte et verdensmål at arbejde med, og elever fra 9. kl. udgjorde FN's hovedkvarter. De koordinerede, gav og indsamlede oplysninger og stod for kontakt til den lokale presse. Orme blev lavet til mad. Elever fik lokale erhvervsdrivende til at donere penge. Den sidste dag kom

forældrene for at se alt det, eleverne havde lavet. Det største resultat var indsamlingen på 56.000 kr. – en lærerløn i et år – til et børnehjem på Filippinerne. Stemningen og samarbejdet mellem alle eleverne gav en hel særlig følelse af fællesskab og stolthed.

Succesen blev gentaget det efterfølgende år, hvor ugens tema var klima. Her var også et samarbejde med dagtilbuddet, og børn i alle aldre gik sammen med pædagoger og lærere rundt i området for at samle skrald.

Der var i begyndelsen en vis skepsis fra skolens side om at skulle være sammen med så små børn, men det var helt ubegrundet – alle vendte så glade hjem fra en hyggelig dag, at de besluttede at gøre det til en tradition to gange om året.

Det, der er vigtigt at forholde sig til – og som kan være lidt svært – er, at dagtilbud og skole har to forskellige dagsrytmer. Det skal man have for øje i sin planlægning.

Dette års tema havde fokus på lokalområdet, og pengene fra indsamlingen blev brugt til at plante to træer. Skolen valgte senere, at der ikke blev købt materialer til juleklippedag; man brugte det, man allerede havde. Dagtilbuddet har valgt, at der ikke længere er blå futter og plastikposer i deres afdelinger.

Hvad med fremtiden?

Der er stor lyst til mange ting, men der er også en hverdag og drift, som også kræver et hensyn. En af de store øjenåbnere dog var, at skolen allerede gør rigtig mange ting. Det var ikke nødvendigt at tage et kvantespring eller omlægge alt. Men at være verdensmålskole forpligter, og det skal være et fokus, som gennemsyrrer alt – fra køkken, administration, pedel til samarbejdspartnere.

Hovedkilden til det videre arbejde består af et udvalg med både medarbejdere fra skole og dagtilbud. Elevrådet er inddraget, for det er vigtigt, at engagementet kommer nedefra. Og der er mange idéer: at elever tager ud til børnehaver for at fortælle om verdensmål (eleverne skriver selv bøger om emnet, som de bruger til at fortælle for børnene), solceller på taget, deltagelse i Naturfredningsforeningen, ingen kopier i en uge og ingen brug af stanniol.

Frugterne er:

Strandskolen har opnået mange resultater. **De vigtigste er, at alle er sammen om målene, som er tænkt helt ind i hverdagen.** Nogle verdensmål er sværere at arbejde med end andre, så det skal tilpasses alderstrinnet.

Når alle taler om et fælles emne, så skabes et fællesskab og en fællesbevidsthed. Når det lokale og nærområdet sættes i centrum, giver det mulighed for at handle. Det er vigtigt at give handlemuligheder og ikke skræmme.

Hvad er verdensmålene?

Det handler om bæredygtig udvikling.

Verdensmålene udgør **17 konkrete mål og 169 delmål**, som forpligter alle FN's 193 medlemslande til helt at afskaffe fattigdom og sult i verden, reducere uligheder, sikre god uddannelse og bedre sundhed til alle, anstændige jobs og mere bæredygtig økonomisk vækst.

De fokuserer også på at fremme fred og sikkerhed og stærke institutioner, og på at styrke internationale partnerskaber.

Målene trådte i kraft den 1. januar 2016 og skal frem til 2030 sætte os kurs mod en mere bæredygtig udvikling for både mennesker og planeten, vi bor på.

Bestyrelsernes brainstorm over emnet bæredygtighed

- Det er vigtigt, at det bliver **konkret**. F.eks. bruge et år på at undersøge, hvad genbrug er: modeshow med glemte tøj eller få elever til at rydde op på deres værelse og komme med julegave til vuggestuer og børnehaver.
- Det er vigtigt, at der tales om emnet på en måde, der **ikke forskrækker børnene**.
- At tænke **lokalt** og være i nærområdet giver god mening.
- **Bruge de eksisterende arrangementer** som markedsdag og temaugle
- En grøn skole ved at plante en lille **skov** eller have **skolehaver**
- De store klasser kan **samarbejde med virksomheder**, der arbejder med klima og bæredygtighed. De kan lave frivilligt arbejde med f.eks. at dele fødevarer ud.
- Lave en **byttecentral** – et arrangement hvor gymnastiksal fyldes med genbrug fra familierne, og hvor man gratis kan tage ting og tøj med hjem.
- Det kan være svært at fortælle om bæredygtighed i en vuggestue. Her skal forældre og pædagoger i stedet skal være **forbilleder** og det gode eksempel. Gennem de voksnes adfærd lærer børnene.
- Lave **gåpatruljer** i området – at børn og voksne går sammen i fælles ruter, så færre kører i bil.
- Hvordan kan dagtilbud og skole komme til at købe genbrug? Der er indkøbsaftaler i kommunen, som skal overholdes, for sikkerheden er vigtig. Det foreslås, at der i Børn og Unge laves et **REUSE-initiativ**, hvor alle vuggestuer, børnehaver, SFO og skoler kan bytte internt i Aarhus Kommune.
- At børnene har **egen drikkedunk** med, så der ikke skal vaskes mange glas op hver dag.

Vil du vide mere om verdensmålene?

Klik ind på www.verdensmaalene.dk

Bestyrelsens brainstorm over overgang og kendskab til Møllevangskolen

- **Gensidigt kendskab** mellem børn fra dagtilbud og skole: f.eks. få skolebørn til at besøge børnehaverne, hvor de sammen kan lave idræt og musik. Børnehavebørnene kan også besøge en klasse på skolen. Når elever deltager i dagtilbuddets hverdag, får de små børn viden og kendskab til Møllevangskolen. Man kan have en dag hvor man samler skrald sammen. Det vil have en effekt at skabe nære fællesskaber; børnene vil tænke, at det er sejt at kende de store, og det er sejt for de store at 'have del i ansvaret' for de små.
- **Den personlige fortælling**: få lærere og en begejstret forælder ud og fortælle til forældremøder. Bruge skolens forældre mere aktivt. Skolevalg tages mange gange ud fra det, man har hørt fra andre forældre. Det virker mere troværdigt end en salgstale fra en skoleleder.
- **Arrangementer**: skolen skal invitere vuggestuer og børnehaver til at se eller deltage i arrangementer. Det kan f.eks. være at se elevernes sæbekasseløb eller vikingegeuge i SFO.

- **Være synlig**: skolen skal synliggøre sig mere ved at hænge plakater op i afdelingerne og lave opslag til BørneIntra.
- **Mødregupper** kan afholdes i lokaler på skolen. Skolen kan også lave arrangementer – en babyskole – for mødregrupperne.
- **Lave fælles arrangementer for dagtilbuddets og skolens forældre**. Det kan f.eks. være foredrag med kendte foredragsholdere.

Det næste skridt er...

Eva, Thomas og bestyrelsesformændene Julie og Søren følger op på et møde og med videre ud i skole- og dagtilbudsbestyrelserne for videre behandling.

Har du idéer at bidrage med?

Alle er velkommen til at kontakte deres bestyrelsesmedlem eller forældreråd.